

være rent Overmod, de er i Besiddelse af, thi Partiets Ordfører i Folketinget udtrykte sig, som om alle de, der gik ind til det, som Loven af 4. Oktober byder, dermed gik ind til Armod og Trældom. Jeg mener derfor, at man i alt Fald fra den Side maa anerkende, at det er Arbejdsmod, Ansøgerne er i Besiddelse af. Jeg vil gerne have Lov til at nævne nogle Tal for at bevise, at det er rigtigt, at der er mange, der har et saadant Arbejdsmod. Forholdet er nemlig det, at der i Aar er indkommet 1 752 Ansøgninger om Jord, og vi har kun kunnet imødekomme de 532. Der er oprettet 325 selvstændige Husmandsbrug, nemlig 165 paa Præstegaardsjorder og 160 paa Majoratsgodser; 118 har faaet Tillægsparceller fra Præstegaarde, 61 fra Majoratsgodser, 27 har faaet Haveparceller fra Præstegaarde og 1 en Byggegrund fra et Majoratsgods. Det er i alt de 532. Men de resterende 1220 har man maattet afvise, og nu er vi saa langt henne, at det er vanskeligt at begynde paa Oprettelsen af Brug i dette Foraar.

En af Grundene til, at saa mange har maattet afvises, er den, at der ikke oprettes nær saa mange Husmandsbrug paa Præstegaardsjorderne, som man har ventet, og det af forskellige Aarsager. Jeg vil gerne herom sige, at jeg ikke rigtig forstaaer den Administration, der fra Kirkeministeriets Side udøves med Hensyn til Afhændelsen af Præstegaardsjorder. Lovens Forudsætning var dog efter min Mening den, at disse Jorder skulde udstykkes. Ganske vist er der i Lovens § 2, 3die Stykke, indsat en Bestemmelse om, at i særlige Tilfælde, hvor Menighedsraadet og Præstegaardskommissionen er enige om, at der er nødvendigt for Embedet, kan et større Areal beholdes, men Loven praktiseres paa den Maade, at der bliver mange saadanne særlige Tilfælde, og det Tilfælde, som efter min Mening falder ganske udenfor Lovens Forudsætning. Jeg vil gerne nævne nogle bestemte Præstegaarde, saa kan den højtærede Landbrugsminister jo meddele sin Kollega, hvilke det drejer sig om — jeg ved, at den højtærede Landbrugsminister gerne vil have bestemte Tilfælde, ellers er det vanskeligt at faa ham til at tage Hensyn til, hvad man har at bemærke. Der er saaledes Gudum Præstegaard i Ringkøbing Amt. Der beholdt man ved Præstegaarden ca. 15 ha god Jord; den staaar til Takst 14—15. Det forekommer mig at være langt over, hvad Meningen var, den Gang vi vedtog Loven. De 4 Parceller, der blev udstykket, var ikke tilnærmelsesvis af den Størrelse; derfor klagede man fra visse Sider over, at Præstegaards-

jorden var for stor. De to mindste var paa 6,6, de to største paa 7,7 ha, og Taksten var 8—10—12; det var altsaa Jord af daarlig Bonitet. Jeg skal nævne et andet Tilfælde, ogsaa fra Ringkøbing Amt. Det er Tørring Præstegaard. Der beholdt man ca. 18 ha til Takst 15—16 og 18, altsaa bedre Jord, men Parcellisterne maatte nøjes med 4,9 ha af Jord, som staaar til Takst 16. Jeg forstaaer som sagt ikke rigtig denne Administration, og jeg synes ikke, den er efter den saa lovpriste Sætning, at Lov er Lov og Lov skal holdes, eller efter den, at med Lov skal Land bygges.

Men der er ogsaa et andet Forhold, der spiller ind her, og det er, at der blandt de Præstegaarde, der tilbydes, er nogle af en saadan Beskaffenhed, at man maa afvise dem. Ogsaa her vil jeg gerne nævne et Par Eksempler. Der er saaledes fra Viborg Amt Frederiks Præstegaard. Der blev der tilbudt ca. 120 Tdr. Land, og man tænkte paa at oprette 3—4 Brug. Men Jorden var i en saadan Tilstand — den henlaa i Stub- og Græsmarker, tilgroet af Senegræs —, at man fra alle Sider var enig om, at det ikke var forsvareligt at oprette Husmandsbrug paa den. Til Trods herfor har man i Kirkeministeriet indrømmet, at der skulde betales en Erstatning for Jordbehandling paa 2 250 Kr. Man vil forstaa, at en saadan Præstegaardsjord er man nødt til at afvise, fordi det ikke kan forsvares at tilraade de Folk, der har en lille Kapital, at begynde der. Jeg nævner endvidere Aadum Præstegaard i Ringkøbing Amt, som vi gjorde Forsøg paa at afhænde og udstykke i 4 Parceller. Jorden var i den Grad ude af Kultur, at det saa ud til, at der ikke i de sidste 3—4 Aar har været rørt ved den. Præsten har sandsynligvis selv haft den, Bygningerne er forfaldne, en Del af Taget er fløjet af Udbygningerne, og der er ikke meget af Skillerum inde i Husene. Man forstaaer ikke rigtig, hvad man har en Præstegaardskommission til; den skulde vel nok tage sig af saadanne Forhold. Denne Præstegaard maatte vi ogsaa afvise, fordi alle de, hvem Jorden blev tilbudt, sagde nej, de turde ikke tage den. Jeg har nævnt disse enkelte Eksempler for at vise, at det ikke er uden Grund, at mange er blevet skuffet over Resultatet af Præstegaardsjordernes Udstykning.

Dernæst vilde jeg gerne paa Grund af den Kritik, der særlig i Folketinget er fremsat over Jordlovene af 4. Oktober 1919, og under Hensyn til den Kærlighed, der er lagt for Dagen overfor de vordende Husmænd, rette en Henstilling til det konservative Folkeparti, om man ikke fra den